

Biomasa ražotājs

SIA “AVOTI SWF”

Pamatpiegādes atskaite

- 1. versija Decembris 2017
- 2. versija Marts 2018

Versija 1.2 2016. gada jūnijs

Lai iegūtu turpmāku informāciju par SBP (Sustainable Biomass Partnership) un apskatītu pilnīgu dokumentu kopumu, apmeklējiet www.sustainablebiomasspartnership.org

Dokumenta vēsture

Versija 1.0: publicēta 2015. gada 26. martā.

Versija 1.1: publicēta 2016.. gada 22. februārī.

Versija 1.2 publicēta 2016. gada 23. jūnijā.

© Copyright The Sustainable Biomass Partnership Limited 2015

Saturs

1	Pārskats	1
2	Pamatpiegādes apraksts	2
2.1	Vispārīgs raksturojums	2
2.2	Pasākumi, kas tiek veikti, lai motivētu sertifikāciju starp izejmateriālu piegādātājiem	12
2.3	Nobeiguma cirtes paraugu ņemšanas programma	12
2.4	Izejmateriālu plūsmas diagramma, attēlojot izejmateriālu veidu	13
2.5	Pamatpiegāžu skaitliskais raksturojums	13
3	Pamatpiegādes novērtējuma prasība	15
4	Piegādes ķēdes novērtējums	16
4.1	Joma	16
4.2	Pamatojums	16
4.3	Risku analīzes rezultāti	16
4.4	Piegādātāju pārbaudes programmas rezultāti	17
4.5	Noslēgums	17
5	Pamatpiegādes novērtējuma process	19
6	Konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm	20
6.1	Atbilde uz ieinteresēto pušu komentāriem	20
7	Sākotnējā risku novērtējuma pārskats	21
8	Piegādātāju pārbaudes programma	23
8.1	Piegādātāju pārbaudes programmas apraksts	23
8.2	Koksnes ieguves vietu auditi	24
8.3	Piegādātāju pārbaudes programmas rezultāti	24
9	Risku mazināšanas pasākumi	26
9.1	Risku mazināšanas pasākumi	26
9.2	Kontrole un rezultāti	26
10	Detalizēta informācija par rādījumiem	27
11	Ziņojuma apskate	28
11.1	Profesionālā apskate	28
11.2	Publiskie vai papildu pārskati	28
12	Atskaides apstiprināšana	29

13	Jauninājumi	30
13.1	Būtiskas pamatpiegādes izmaiņas	30
13.2	Iepriekšējo risku mazināšanas pasākumu efektivitāte	30
13.3	Jauns risku novērtējums un risku mazināšanas pasākumi	30
13.4	Faktiskais izejmateriālu apjoms pēdējos 12 mēnešos	30
13.5	Plānotais izejmateriālu apjoms nākamajos 12 mēnešos	30

1 Pārskats

Pirmajā lapā ir iekļauta šāda informācija:

Ražotāja nosaukums: SIA "AVOTI SWF"

Ražotāja atrašanās vieta: "Avoti", Lizums, Gulbenes novads, Latvija, LV4425

Ģeogrāfiskais novietojums: 57.194944, 26.374747

Galvenā kontaktpersona: Jānis Misiņš, mob. +37126540255; e-pasts: janis.misins@avoti.lv

Uzņēmuma mājaslapa: <http://www.avoti.lv/>

Atskaites pabeigšanas datums: 2018.gada 5. marts

Pēdējais sertifikācijas audits:

Sertifikācijas organizācijas nosaukums: NEPCon SIA

Tulkojumi no angļu valodas: Jā

Izmantotie SBP standarti: 1 version 1.0, SBP Standard 2-V1.0; SBP Standard 4-V1.0.; SBP Standard 5-V1.0 (instructions documents 5A; B; C V1.1.)

Tīmekļa saite uz izmantotajiem standartiem: <http://www.sustainablebiomasspartnership.org/documents>

SBP apstiprinātais reģionālo risku novērtējums: <https://sbp-cert.org/docs/SBP-endorsed-Regional-Risk-Assessment-for-Latvia.pdf>

Tīmekļa saite uz uzņēmuma mājaslapu: http://www.avoti.lv/lv/sbp_lv.pdf

Norādiet, kā pašreizējais novērtējums atbilst pamatpiegādes novērtējumu ciklam				
Galvenais (sākotnējais) novērtējums	Pirmā novērošana	Otrā novērošana	Trešā novērošana	Ceturta novērošana
X	☐	☐	☐	☐

2 Pamatpiegādes apraksts

2.1 Vispārīgs raksturojums

SIA „Avoti SWF” lielāko daļu izejvielu koksnes granulu ražošanai (apaļkoks, koksnes atlikumi pēc pārstrādes) saņem no Latvijas. Neliela daļa izejmateriālu, kas netieši tiek saņemti pēc koksnes pārstrādes no citiem Latvijā esošiem koksnes pārstrādātājiem, nāk no Lietuvas, Igaunijas, Zviedrijas un Somijas.

SBP-controlled primary feedstock: 45,8 % (no aptuveni 9 piegādātājiem)

SBP-controlled secondary feedstock: 28,02 % (no aptuveni 7 piegādātājiem)

SBP- controlled tertiary feedstock: 0 %

SBP-compliant primary feedstock: 9,6 % (no aptuveni 8 piegādātājiem)

SBP-compliant secondary feedstock: 16,58 % (no aptuveni 8 piegādātājiem)

SBP-compliant tertiary feedstock: 0 %

SBP-noncompliant feedstock: 0 %

Sugas: *Picea abies* (L.) H. Karst.; *Pinus sylvestris* (L.); *Alnus glutinosa* (L.) Gaertn.; *Alnus incana* (L.) Moench, *Populus tremula* (L.); *Betula pendula* (Roth); *Betula pubescens* (Ehrh.)

Informācija par LATVIJAS mežu resursiem

Latvijā meži aizņem 3,01 milj./ha. Pēc Valsts meža dienesta datiem (attiecībā uz apskatītajām platībām, kas tiek pakļautas saimnieciskajai darbībai, ko regulē Meža likums) meža teritorija aizņem 51 % (meža zemju platības (3,32 milj./ ha) procentuālā attiecība pret valsts teritorijas kopējo platību). Latvijā valstij pieder meži 1,48 milj./ha platībā (49 % no kopējās mežu platības), savukārt pārējo īpašnieku mežu kopplatība ir 1 560 961 ha (51,68 % no kopējās mežu platības). (Valsts meža dienests, Publiskā informācija, 2016.). Privāto meža zemju īpašnieku skaits Latvijā ir aptuveni 144 tūkstoši.

Meža aizņemtā platība palielinās. Meža platību pieaugums notiek gan dabiskā ceļā, gan mākslīgi, apmežojot neauglīgās un lauksaimniecībā neizmantojamās zemes.

Pēdējā desmitgadē koksnes ražošana Latvijā svārstās no 9 līdz 13 miljoniem kubikmetru (Valsts meža dienests: vmd.gov.lv, 2017 gads).

Mežu zemi veido:

- meži: 3,01 milj./ ha (90,7 %);
- purvi: 0,17 milj./ ha (5,1 %);
- izcirtumi: 0,032 milj./ ha (0,96 %);

- pārplūdušas teritorijas: 0,015 ha (0,5 %);
- infrastruktūras objekti: 0,062 milj./ha (1,9 %).
- citas zemes: 0,016 milj./ha (0,5 %)

(Valsts meža dienests: vmd.gov.lv, 2017. gads)

Mežu iedalījums pēc dominējošām sugām:

- Priede: 34,3 %
- Egle: 18,0 %
- Bērzs: 30,8 %
- Melnalksnis: 3,0 %
- Baltalksnis: 7,4 %
- Apse: 5,4 %
- Ozols: 0,3 %
- Osis: 0,5 %
- Citas sugas: 0,3 %

(Valsts meža dienests: vmd.gov.lv, 2015. gads)

Koku sugu īpatsvars meža atjaunošanā, sadalījums pēc platības (2014. gads):

- Priede: 20 %
- Egle: 17 %
- Bērzs: 28 %
- Baltalksnis: 12 %
- Apse: 20 %
- Citas sugas: 3 %

(Valsts meža dienests: vmd.gov.lv, 2015. gads)

Koksnes ieguve pēc ciršu veidiem, sadalījums pēc saražotā apjoma (2014. gads):

- Nobeiguma cirte: 81,00 %
- Retināšanas cirte: 12,57 %
- Sanitārā kailcirte: 3,63 %
- Sanitārā izlases cirte: 1,43 %
- Atmežošanas cirte: 0,76 %
- Citi ciršu veidi 0,06 %

(Valsts meža dienests: vmd.gov.lv, 2015. gads)

Mežsaimniecības nozare

Mežsaimniecības nozare Latvijā ir Zemkopības ministrijas pārziņā, kas sadarbībā ar nozares interešu grupām izstrādā meža politiku, nozares attīstības stratēģiju, kā arī meža apsaimniekošanas, meža resursu

izmantošanas, dabas aizsardzības un medību normatīvo aktu projektus (Zemkopības ministrija: www.zm.gov.lv).

Latvijas likumos un Ministru kabineta noteikumos ietverti normatīvo prasību izpildi mežu apsaimniekošanā neatkarīgi no īpašuma veida kontrolē Zemkopības ministrijas pārraudzībā esošais Valsts meža dienests (Valsts meža dienests: www.vmd.gov.lv).

Valsts īpašumā esošo mežu apsaimniekošanu nodrošina 1999. gadā izveidotā A/S „Latvijas valsts meži”.

Uzņēmums īsteno valsts intereses, nodrošinot meža vērtības saglabāšanu un palielināšanu, kā arī vairojot meža nozares devumu valsts ekonomikā (www.lvm.lv).

2016.gadā eksports sasniedza 2,084 miljardu eiro lielus ienākumus (www.zm.gov.lv).

BIOLOĢISKĀ DAUDZVEIDĪBA

Vēsturiski Latvijas mežu ekstensīva izmantošana saimnieciskiem nolūkiem sāka salīdzinoši vēlāk nekā daudzās citās Eiropas valstīs, tāpēc Latvijā ir saglabājusies lielāka bioloģiskā daudzveidība.

Dabas vērtību saglabāšanai ir izveidotas 683 īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (2017.gadā daļa no šīm teritorijām iekļauta vienotajā Eiropas nozīmes aizsargājamo teritoriju tīklā *Natura 2000*). Lielākā daļa aizsargājamo teritoriju atrodas valsts īpašumā.

Lai nodrošinātu īpaši aizsargājamo sugu vai biotopu aizsardzību ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, ja kāda no funkcionālajām zonām to nenodrošina, tiek veidoti mikroliegumi. Saskaņā ar Valsts meža dienesta informāciju, 2016. gada oktobrī mikroliegumu kopējā platība bija 42600 ha. Bioloģiski augstvērtīgu mežaudžu apzināšana un aizsardzības pasākumu ieviešana notiek nepārtraukti.

Savukārt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai meža apsaimniekošanas procesā ir izstrādātas vispārējas dabas aizsardzības prasības, kas attiecas uz visiem meža apsaimniekotājiem. Tās nosaka, ka mežizstrādes darbos jā saglabā atsevišķi vecākie un lielākie koki, atmiruši koksne, pamežu koki un krūmi, mitras mikro ieplakas u.c. struktūras, veicinot daudzu organismu mājvietu saglabāšanu.

Latvija ir ratificējusi CITES konvenciju (Konvencija par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām) 1997. gadā. Latvijas mežos neaug CITES sarakstos minētās koku sugas.

MEŽS UN SABIEDRĪBA

Meža teritorijas, kurās rekreācijas nodrošināšana ir viens no galvenajiem meža apsaimniekošanas mērķiem, veido līdz 8 % no kopējās mežu platības jeb 293 000 hektārus (2012. gads). Skatu torņi, izziņas takas, kultūrvēsturiskie dabas objekti, atpūtas vietas – tie ir tikai daži no mežos pieejamajiem rekreācijas infrastruktūras objektiem, kurus var izmantot ikviens. Īpaša uzmanība šādu teritoriju iekārtošanai tiek pievērsta valsts īpašumā esošajos mežos. Rekreācijas funkcijas pilda arī īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (izņemot zonas, kur noteikts stingrs dabas aizsardzības režīms) - nacionālie parki, dabas parki, aizsargājamo ainavu apvidi, aizsargājamie dendroloģiskie stādījumi un aizsargājamie ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie objekti, vietējās nozīmes dabas parki, Baltijas jūras krasta kāpas aizsargjoslas, aizsargjoslas ap pilsētām, meži pilsētu administratīvajās teritorijās u.c.. Latvijas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (ĪADT) pārvaldību nodrošina Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pakļautībā

esošā Dabas aizsardzības pārvalde. Daļu no Latvijas īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (IADT) apsaimnieko Dabas aizsardzības pārvalde, daļu - zemes īpašnieki, tiesiskie valdītāji. Bez tam, zemes īpašnieki, tiesiskie valdītāji ierīko atpūtas vietas mežos arī ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (piemēram, Latvijas valsts meži <http://www.lvm.lv/par-mums/sociala-atbildiba/atputas-vietas> [1]).

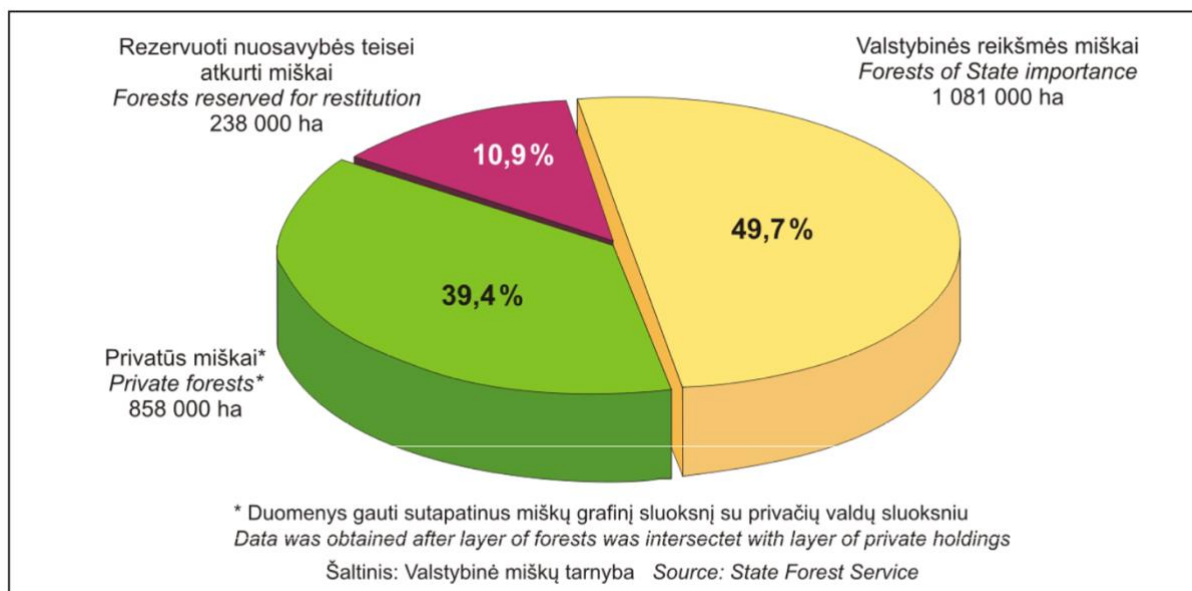
SERTIFIKĀCIJA

A/S „Latvijas valsts meži” un privāto īpašnieku meži tiek sertificēti atbilstoši FSC un PEFC sertifikācijas sistēmām. Aptuveni 1, 737 milj. ha Latvijas mežu no kopējās 3 056 578 ha mežu platības ir sertificēti saskaņā ar FSC un/vai PEFC sertifikācijas sistēmām. Latvijā darbojas abas minētās sistēmas.

Informācija par LIETUVAS mežu resursiem.

Lietuvā vairāk nekā 50 % zemes teritorijas aizņem lauksaimniecības zemes. Ar mežu klātā zeme aizņem aptuveni 28 % jeb 2,18 miljonus ha, bet zeme, kas tiek klasificēta kā mežs, aizņem aptuveni 30 % no kopējās zemes platības. Valsts dienvidaustrumu daļa ir klāta ar mežu visbagātīgāk – šeit meži aizņem aptuveni 45 % no kopējās zemes platības. Kopējo zemes platību, kas pieder valsts mežu uzņēmumiem, iedala meža un ārpus meža zemēs. Meža zemi iedala ar mežu klātajā zemē un zemē, kas nav klāta ar mežu. 2013. gadā kopējais vērtības pieaugums mežsaimniecības sektorā (ieskaitot mēbeļu ražošanu) bija LTL 4,9 miljardi, kas ir par 10 % vairāk, salīdzinot ar 2012. gadu.

FOREST LAND BY OWNERSHIP 01.01.2014

MEŽA ZEME PĒC ĪPAŠUMTIESĪBĀM, 01.01.2014.

Meža zeme tiek iedalīta četrās aizsardzības kategorijās: rezervāti (2 %), ekoloģiskā kategorija (5,8 %), aizsargājamā kategorija (14,9 %) un komerciālā kategorija (77,3 %). Rezervātos jebkura veida izciršana ir

aizliegta. Nacionālajos parkos kailcirtes ir aizliegtas, taču retināšana un sanitārā ciršana ir atļauta. Kailcirtē ir atļauta, taču ar noteiktiem ierobežojumiem aizsargājamajos mežos. Tas pats attiecas uz retināšanu. Komerčiālās kategorijas mežos ierobežojumi izstrādes metodēm gandrīz nepastāv.

Lietuva ir parakstījusi CITES konvenciju 2001. gadā. Mežu apsaimniekošanā tiek ievērotas CITES prasības, kaut arī Lietuvā nav sastopamas CITES sarakstos minētās sugas.

Lietuva atrodas tā saukto jaukto mežu joslā ar augstu platlapju un jaukto skuju koku-platlapju audžu procentuālo attiecību. Lielākā daļa mežu, it īpaši egles un bērzi, bieži aug jauktās audzēs. Priežu meži ir visbiežāk sastopamais mežu veids, kas klāj aptuveni 38 % no mežainās zemes. Egļu un bērzu meži aizņem attiecīgi 24 % un 20 %. Alkšņu meži aizņem aptuveni 12 % no mežu zemes, kas ir salīdzinoši augsts rādītājs, kurš liecina par mitruma daudzumu konkrētās vietās. Ozoli un oši katrs aizņem aptuveni 2 % no mežu zemes. Platība, ko aizņem apšu audzes, ir gandrīz 3 %.

Lietuvā augošie meži veido aptuveni 180m³ koksnes uz hektāru. Dabiskās audzēs visos Lietuvas mežos ir vidēji 244 m³ koksnes uz hektāru. Kopējais gada pieaugums ir gandrīz 11 900 000 m³, un vidējais koksnes pieaugums ir sasniedzis 6,3m³ uz hektāru gadā.

Potenciālais ikgadējais plānotās mežsaimniecības apjoms ir 5,2 miljoni m³, no kuriem 2,4 miljoni m³ ir zāģmateriāli, bet atlikušie 2,8 miljoni m³ ir neliela izmēra koksne celulozes un dēļu ražošanai vai izmantošanai malkā. Aprēķini attiecas uz tuvāko 10 gadu periodu. Ja tiks ieviestas intensīvākas un efektīvākas meža apsaimniekošanas sistēmas, vajadzētu tikt īstenotam veiksmīgam pieaugumam.

Visu Lietuvas valsts mežu sertifikācija tiek veikta saskaņā ar stingrāko sertifikācijas sistēmu pasaulē – FSC (Forest Stewardship Council). Šī sertifikācija apliecina, ka Lietuvas valsts meži tiek apsaimniekoti atbildīgi, ievērojot aizsardzības un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas prasības.

(Avots: <http://www.fao.org/docrep/w3722e/w3722e22.htm>)

IGAUNIJAS mežu resursi

Igaunija ir Eiropas Savienības dalībvalsts kopš 2004. gada. Igaunijas likumdošana atbilst ES likumdošanai un direktīvām. Valsts likumdošanas akti atsaucas uz starptautisko likumu kopumu. Visa likumdošana ir veidota demokrātiskā sistēmā un to var brīvi komentēt visas ieinteresētās puses¹. Igaunijas likumdošana nosaka stingras prasības attiecībā uz meža zemes izmantošanu. Igaunijas mežsaimniecības attīstības plānā 2020. gadam² ir noteikti skaidri mērķi un stratēģija, lai nodrošinātu, ka meža zeme tiek aizsargāta atbilstoši ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas standartiem. Vides ministrija koordinē valsts pienākumu izpildi mežsaimniecības nozarē. Vides politikas ieviešanu un pārraudzību īsteno divas atsevišķas iestādes, kas

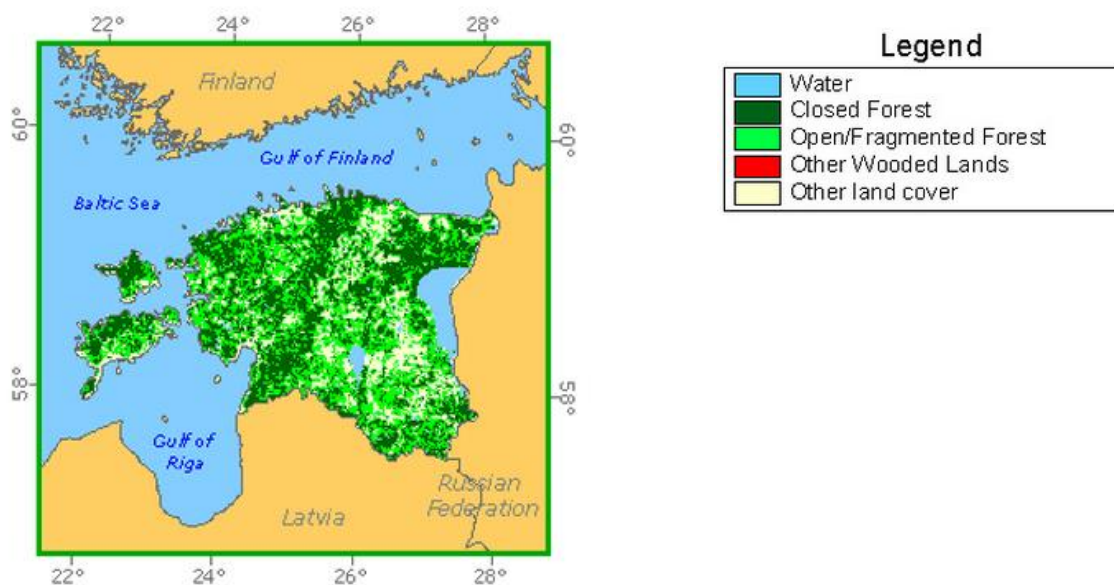
¹ http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/estonia/index_en.htm

² Oriģinālais nosaukums: „Eesti metsanduse arengukava aastani 2020”; ko apstiprinājis Igaunijas parlaments ar lēmumu Nr. 909 OE 2011. gada 15. februārī
http://www.envir.ee/sites/default/files/elfinder/article_files/mak2020vastuvoetud.pdf

atrodas tās pakļautībā. Igaunijas Vides pārvalde uzrauga visus Igaunijas mežos veiktos darbus, savukārt Vides inspekcija pārrauga visas aizsargājamās vides teritorijas.

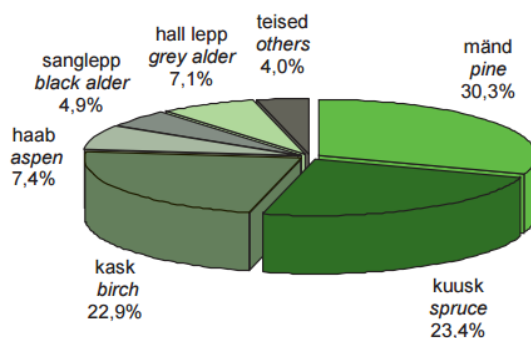
Meža jēdziens ir definēts Meža likumā. Likumdošanā ir minētas trīs galvenās meža kategorijas: komerciālais mežs, aizsardzības mežs un aizsargājamais mežs. Vadoties pēc īpašumtiesībām, mežus var iedalīt privātajos mežos, pašvaldību mežos un valsts mežos. Valsts meži veido aptuveni 40% no kopējās mežu platības³ un tie ir sertificēti atbilstoši meža apsaimniekošanas sistēmām FSC un PEFC, un virknei dažādu standartu, kuros indikatori, kas saistīti ar meža apsaimniekošanas plānošanu, kartēm un meža inventarizācijas ierakstu pieejamību, tiek nepārtraukti novērtēti un reģistrēti⁴. Valsts mežus pārvalda Valsts meža pārvaldes centrs (RMK) – valsts peļņas organizācija, kas dibināta, balstoties uz Meža likumu, un tās galvenais pienākums ir ilgtspējīga un efektīva valsts mežu apsaimniekošana.

Šobrīd vairāk nekā 2 230 000 ha jeb 51% no Igaunijas sauszemes teritorijas klāj meži (1.attēls), un šis skaitlis pieaug. Saskaņā ar FAO (Pārtikas un lauksaimniecības organizācija) datiem laikā no 2000. Līdz 2005.gadam vidējās ikgadējās meža platību izmaiņas bija +0,4%⁵. Mežsaimniecības attīstības plānā 2012.-2020.gadam un Meža gadagrāmatā 2013, kas sniedz ikgadējās atskaites un faktus par mežiem Igaunijā, ir minēts, ka pēdējās desmitgades laikā izciršanas koeficients Igaunijas mežos ir no 7 līdz 11 milj. m³ gadā (Meža gadagrāmata 2013⁶). Šis rādītājs atbilst ilgtspējīgas attīstības principam, kad izciršanas koeficients nepārsniedz ikgadējo pieaugumu un atbilst ilgtermiņa ekonomikas, sociālajām un vides prasībām. Saskaņā ar Mežsaimniecības attīstības plānu 2012.-2020.gadam, ilgtspējīgs izciršanas koeficients ir 12-15 milj. ha gadā.

1.attēls. Meža aizņemtā teritorija Igaunijā (FAO: <http://www.fao.org/forestry/country/en/est/>)

Sadalījums pēc Igaunijā augošajām koku sugām ir redzams 2. attēlā.

2. attēls. Sadalījums pēc augošajām koku sugām (Meža gadagrāmata 2013).

Lai veiktu darbus jebkura veida mežā, ir nepieciešami derīgi meža inventarizācijas dati vai meža apsaimniekošanas plāns, kā arī ciršanas atļauja, ko izdevusi Vides pārvalde. Visas izdotās ciršanas atļaujas un meža inventarizācijas dati ir pieejami publiskā mežu reģistra tiešsaistes datubāzē³.

Aizsargājamo mežu teritorijas veido līdz 25,3 % no kopējās mežu platības, savukārt 10 % meža atrodas stingrā aizsardzībā. Vairākums aizsargāto mežu ir valsts īpašums. Galvenā regula, kas nosaka bioloģiskās

³ <http://register.metsad.ee/avalik/>

daudzveidības saglabāšanu un dabisko resursu ilgtspējīgu izmantošanu, ir Dabas aizsardzības likums⁴. Igaunija parakstīja Konvenciju par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (CITES) 1992. gadā⁵ un pievienojās Starptautiskajai dabas un dabas resursu aizsardzības savienībai (IUCN) 2007. gadā⁶. Igaunijā dabiskos apstākļos neaug koku sugas, ko aizsargā CITES vai IUCN.

Saskaņā ar Meža gadagrāmatu 2013 koksnes, papīra un mēbeļu nozare (503,5 miljoni eiro) sniedza 21,6 % lielu ieguldījumu kopējā sektorā, nodrošinot 3,3 % kopējā vērtības pieauguma. Mežsaimniecība veidoja 1,6 % no vērtības pieauguma.

Igaunijā ir atļauts pa dabiskām un kultūras nozīmes teritorijām pārvietoties kājām, ar velosipēdu, ar slēpēm, ar laivu vai zirga mugurā. Īpaši neatzīmētā un neierobežotā privātīpašumā drīkst ienākt jebkurā laikā, lai lasītu ogas, sēnes, ārstniecības augus, nokritušus vai sakaltušus zarus, ja īpašnieks to nav aizlīdzis. Īpaši neatzīmētā un neierobežotā privātīpašumā ir atļauts apmesties teltī uz laiku līdz 24 stundām. Valsts meža pārvaldes centrs (RMK) piedāvā aktivitātes un atpūtas iespējas dabā, kā arī atpūtas iespējas aizsargājamās teritorijās, un nodrošina izglītošanu par dabisko vidi, kurā drīkst uzturēties⁷.

ZVIEDRIJAS meža resursi

Zviedrija ir parlamentāra konstitucionāla monarhija, kas pievienojās ES 1995. gadā.

Zviedrijas Mežu aģentūra ir valsts iestāde, kas atbild par jautājumiem saistībā ar mežu. Tā cenšas nodrošināt, ka valsts meži tiek apsaimniekoti, lai garantētu bagātīgu un ilgtspējīgu mežizstrādi, vienlaikus saglabājot bioloģisko daudzveidību. Aģentūra cenšas arī vairo izpratni par meža nozīmi, tostarp tā vērtību atpūtai brīvā dabā. Aģentūrai ir biroji visā valstī. Tās svarīgākie uzdevumi ir sniegt konsultācijas ar mežu saistītos jautājumos, pārraudzīt atbilstību Mežu likumam, sniegt pakalpojumus mežrūpniecības nozarei, atbalstīt dabas aizsardzības centienus un veikt inventarizācijas.

Zviedrijā ir nākamā lielākā apmežotā zona aiz Krievijas. Zviedrijas saimnieciski nozīmīgie meži klāj aptuveni 23 miljonus hektāru. Tomēr, aprēķinot zonu saskaņā ar starptautiskajām meža zemes definīcijām, tā ir 27 miljonus hektāru liela. Priede un egle ir lielākoties dominējošās sugas Zviedrijas mežos. Šīs divas sugas veido vairāk nekā 80 % no koksnes krājumiem. Zviedrijas ziemeļu daļā priede ir izplatītākā suga, savukārt Zviedrijas dienvidu daļā dominē egle apvienojumā ar bērzu.

Pateicoties efektīvai un tālredzīgai mežu apsaimniekošanai, pēdējo simts gadu laikā koksnes krājumi Zviedrijā ir palielinājušies par vairāk nekā 60 %, un šobrīd tie veido 3000 miljonus m³. Pēdējos gados

⁴ <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/517062015004/consolide>

⁵ <http://www.envir.ee/et/cites>

⁶ <http://www.envir.ee/et/iucn>

⁷ https://www.eesti.ee/eng/topics/citizen/keskkond_loodus/maa/metsandus_1

izcirstais apjoms svārstās no 85 līdz 90 miljoniem m³, savukārt ikgadējais pieaugums – aptuveni līdz 120 miljoniem m³.

Aizsargājamās meža teritorijas Zviedrijā aizņem apmēram 1,9 miljonus hektāru. Aptuveni 90 % no šiem mežiem ir atļauta maznozīmīga darbība. Stingri aizsargāti meži, kur cilvēka darbība nav atļauta, aizņem aptuveni 0,3 % no mežu platības. Nacionālie parki, dabas rezervāti un dabas aizsardzības zonas aizņem 4,2 miljonus hektāru, tas ir, 10 % no Zviedrijas sauszemes teritorijas. Pastāv vismaz 220 000 hektāri aizsargāto mežu teritorijas, kas meža pieauguma izpratnē ir produktīvi. Turklāt pastāv aptuveni 12 000 hektāri aizsargāto dzīvotņu veidu teritorijas un 25 000 hektāri atmatā atstātas meža zemes, ko aizsargā vides aizsardzības līgumi. Lielas meža teritorijas tiek aizsargātas, pateicoties arī meža īpašnieku brīvprātīgajai darbībai. 1974. gada augustā Zviedrija parakstīja Konvenciju par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām floras un faunas sugām. Tā stājās spēkā 1975. gada jūlijā. Zviedrija ir arī nodibinājusi IUCN Nacionālo komiteju.

Privātajiem meža īpašniekiem pieder aptuveni 50 % no Zviedrijas mežiem, privātajiem mežsaimniecības uzņēmumiem – aptuveni 25 % un valstij un pārējiem publiskajiem īpašniekiem – atlikušie 25 %. Meža īpašumtiesības dažādos reģionos Zviedrijā atšķiras. Valsts dienvidu daļās meži pieder galvenokārt privātpersonām, savukārt Zviedrijas ziemeļu daļā uzņēmumiem pieder ievērojami lielāka mežu teritorija.

80 % no Zviedrijas meža zemes ir sertificēti saskaņā ar FSC vai PEFC sertifikācijas sistēmu. Saskaņā ar FSC sistēmu ir sertificēti aptuveni 10,2 miljoni hektāri meža, bet saskaņā ar PEFC sistēmu – 7,5 miljoni hektāri. No kopējās 7,5 miljonus hektāru lielās platības, kas sertificēta saskaņā ar PEFC sistēmu, 3 miljoni hektāri pieder privātajiem īpašniekiem.

SOMIJAS meža resursi

Somija ir parlamentāra republika, kas 1995. gadā kļuva par ES dalībvalsti.

Koksnes ciršanu Somijā regulē Mežu likums. Reģionālie mežsaimniecības centri kontrolē mežsaimniecības likumdošanas ieviešanu un akceptē meža izmantošanas deklarācijas, kurās meža īpašnieki informē par mežaudzes rādītājiem, plānotajiem pasākumiem, meža atjaunošanu un ekoloģiskajām problēmām konkrētajā vietā pirms var veikt izciršanu. Reģionālie vides centri kontrolē Dabas aizsardzības likuma ieviešanu. Somijas valsts meža programmā ir izklāstīta arī likumīgi iegūtu kokmateriālu nozīme un uzskaitīti pasākumi ilgtspējīgas koksnes veicināšanai un kokmateriālu nelikumīgas ieguves kontrolēšanai gan valsts, gan starptautiskā līmenī.

Somijā mežu platības aizņem 22 miljonus hektāru. Dažādas aizsargājamās teritorijas klāj vairāk nekā 3 miljonus hektāru (14,5 % no mežu platības). Stingri aizsargājamās teritorijas, kurās netiek veikta nekāda saimnieciskā darbība, aizņem 10 % no mežiem.

Privātajiem meža īpašniekiem (galvenokārt ģimenēm) pieder vairākums (60 %) Somijas mežu. Mežu īpašnieki pārdod kokmateriālus, kas nozīmē, ka mežizstrādes atļauju iegūšana uzpirkšanas ceļā Somijā netiek īstenota. Īpašniekiem ir jāsaņem piekrišana meža izmantošanas deklarācijai no reģionālajiem meža centriem. Valstij pieder 26 % no Somijas mežiem, privātajām nozarēm, piemēram, mežsaimniecības uzņēmumiem 9 % un pārējiem 5 %.

Valsts meži galvenokārt atrodas Somijas ziemeļos, un 45 % no tiem tiek stingri aizsargāti. Valsts meža platības pārvalda valsts uzņēmums "Metsähallitus". Sertifikācija meža īpašniekiem ir brīvprātīga, tomēr aptuveni 95 % no Somijas komerciālā meža ir sertificēti saskaņā ar PEFC sertifikācijas sistēmu (Meža sertifikācijas sistēmu novērtēšanas programma). Sertifikācijas kritēriji ir bargāki nekā dekrētlikumi, kas nozīmē, ka praksē sertifikācija nosaka mežkopības standartu Somijā. Daļa Somijas mežu ir sertificēti arī saskaņā ar Mežu uzraudzības padomes (FSC) sistēmu. Šo mežu platība aizņem nedaudz mazāk kā 2 % no Somijas mežiem.

Aptuveni 90 % meža platības ir sertificēta saskaņā ar PEFC meža apsaimniekošanas sistēmu un aptuveni 10 % meža platības ir sertificēti saskaņā ar FSC meža apsaimniekošanas sistēmu.

Saskaņā ar ANO EEK pārskatu, nelikumīgi iegūtu kokmateriālu daudzums Somijā ir niecīgs. Plaša nacionālā meža inventarizācija, valsts meža programma un reģionālās meža programmas, plaši izplatīti individuālie meža apsaimniekošanas plāni un fakts, ka liela daļa mežu pieder privātajai nerūpnieciskajai nozarei, gandrīz nodrošina nelikumīgi iegūtu kokmateriālu tirgus neesamību un niecīgu kokmateriālu nelikumīgu ieguvu Somijā.

Somija pievienojās CITES konvekcijai 1976. gadā. Mūsdienās CITES konvencijas un saistīto ES regulu ieviešanu regulē Dabas aizsardzības likums (1096/1996), kas stājās spēkā 1997. gada 1. janvārī. 1999. gadā IUCN Padome apstiprināja Somijas IUCN Nacionālo komiteju.

Meža nozare ir viens no galvenajiem Somijas tautsaimniecības atbalsta elementiem. 2011. gadā šajā nozarē tieši tika nodarbināti aptuveni 70 000 cilvēki Somijā, kas veido 2,8 % no visiem strādājošajiem. Mežrūpniecības nozares nodrošina vienu piektdaļu no Somijas eksporta ienākumiem. 2011. gadā vairāk nekā 60 % no meža nozaru radītās pievienotās vērtības veidoja celulozes un papīra nozares un pārējie koksnes izstrādājumi. Reģionālā līmenī meža nozares nozīme ir lielāka Somijas dienvidaustrumu daļā un Etelä-Savo reģionā, kā arī Somijas centrālajos reģionos, kur nozare nodrošina aptuveni desmit procentus no reģionālā IKP.

Līdzīgi kā Igaunijā, Somijā ir spēkā samērā reti izplatītas "Tiesības brīvi pārvietoties dabā" (Jokamiehenoikeus), kas piešķir tiesības ikvienam – somiem un citu valstu iedzīvotājiem – brīvi pārvietoties dabā. Ogu un sēņu lasīšana ir atļauta pat privātās teritorijās, tādējādi, papildus produktiem vietējam vai ģimenes patēriņam, brīva piekļuve mežam nodrošina ienākumu gūšanas iespējas tiem, kuri pārdod meža

ne-koksnes produktus. Tiesības brīvi pārvietoties dabā parasti tiek izmantotas, izrādot pienācīgas rūpes par vidi un vispārēju pieklājību zemes īpašniekam vai tiem, kuri dzīvo tuvumā.

Par Somijas pamatiedzīvotāju grupu tiek uzskatīti sāmi. Viņu tiesības ir noteiktas daudzos likumos, piemēram, Konstitūcijā, sāmu Parlamenta likumā, Likumā par Somijas mežu un parku uzturēšanu un Likumā par ziemeļbriežu turēšanu. Sāmu Parlaments ir augstākais sāmu politiskais veidojums Somijā. Sāmu Parlaments pārstāv sāmus nacionālajos un starptautiskajos jautājumos, un tas pievēršas jautājumiem saistībā ar sāmu valodu, kultūru un viņu kā pamatiedzīvotāju stāvokli. Sāmu Parlaments var īstenot iniciatīvas, izteikt ierosinājumus un paziņojumus varas iestādēm. Sāmu Parlamenta likumā ir arī noteikts, ka varas iestādēm ir pienākums vienoties ar sāmu Parlamentu par visiem svarīgiem pasākumiem attiecībā uz sāmiem, tostarp valstij piederošas zemes un aizsargājamu teritoriju izmantošanu.

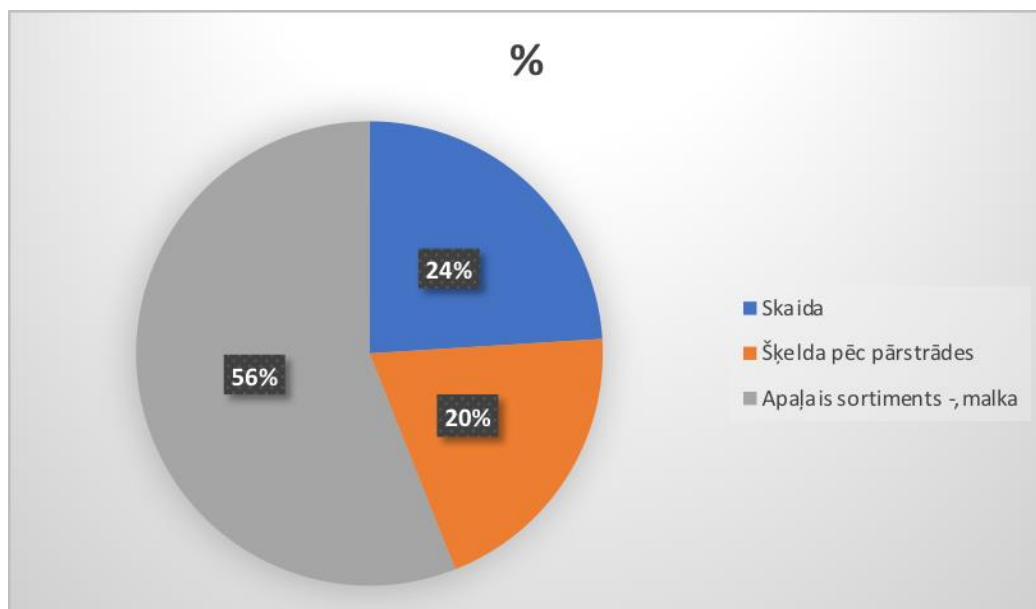
2.2 Pasākumi, kas tiek veikti, lai motivētu sertifikāciju starp izejmateriālu piegādātājiem

No SBP granulu ražošanai izmantojamām izejvielām 25-30 % ir FSC un PEFC sertificēts materiāls. Uzņēmuma politika ir vērsta uz to, lai veicinātu sadarbību ar sertificētiem piegādātājiem. Izejmateriālus (zāģu skaidas) veido piegādātāju pamatprodukcijas ražošanas koksnes atkritumi. Šī iemesla dēļ nesertificēti un jauni piegādātāji tiek aicināti sertificēt savu pamatprodukciju un lietderīgi izmantot pārpalikumus. Laikā, kad notika sagatavošanās SBP auditam un sertifikācijai, uzņēmums palielināja FSC sertificētu izejmateriālu daudzumu no 20 % līdz 30 %. Uzņēmuma vadība ir nolēmusi palielināt FSC un PEFC sertificēto izejmateriālu daudzumu līdz 90 % laika posmā līdz 2018. gada decembrim.

2.3 Nobeiguma cirtes paraugu ņemšanas programma

Biomasas, kā primārā izejmateriāla, īpatsvars pēc nobeiguma cirtēm ir aptuveni 55,68 % –salīdzinājumā ar citiem izejmateriālu veidiem. Primārie izejmateriāli tiek iegūti no pamatpiegādes zonas, un tos veido apaļais kokmateriāls. Izejmateriālus iegūst labi attīstītā, brīvā un atvērtā tirgū, kur valda citu patērētāju konkurence. Dažādi izejmateriālu veidi tiek iegūti, veicot darbus mežā. Visiem uzņēmumiem mežsaimniecības nozarē ir publiski pieejami piedāvātā sortimenta cenrāži. Tajos ir skaidri norādīts, ka baļķi (tai skaitā apdares baļķi) ir visvērtīgākā produkcija, taču apaļais kokmateriāls (malka), kas paredzēts, piemēram, granulu ražošanai, ir ievērojami mazvērtīgāka produkcija. Šī informācija ir iegūta no dokumentiem un datiem, ko iesnieguši piegādātāji un personas, kas nodarbojas ar mežu attīstīšanu.

2.4 Izejmateriālu plūsmas diagramma, attēlojot izejmateriālu veidu

2.5 Pamatpiegāžu skaitliskais raksturojums

Pamatpiegāde

- Kopējā pamatpiegādes platība: aptuveni 52456477 ha kopplatības no visiem mežu veidiem SBP ietvaros;
- Īpašumtiesību sadalījums: valsts īpašums – aptuveni 18494816 ha; privātīpašums – aptuveni 33961661 ha;
- Meža veids: Temperate 41 % / 59 % Heni boreālie;
- Mežsaimniecības veidi: aptuveni 52456477 ha apsaimniekots, daļēji dabisks mežs;
- Sertificētās mežu platības: 34889000 ha ir FSC sertificēti, 12590000 ha PEFC sertificēti;

Izejmateriāli

- Kopējais izejmateriālu apjoms: 250 000 - 300 000 m³;
- Primāro izejmateriālu apjoms: 150 000 - 200 000 m³;
- Primāro izejmateriālu procentuālais sadalījums apakšgrupās pēc SBP apstiprinātām meža apsaimniekošanas shēmām:
 - sertificēts pēc SBP apstiprinātas meža apsaimniekošanas shēmas - 18 %;
 - nav sertificēts pēc SBP apstiprinātas meža apsaimniekošanas shēmas – 0 %;
- Koksnes sugas, kas tiek izmantotas primārajos izejmateriālos:
Sugas: Picea abies (L.) H. Karst.; Pinus sylvestris (L.); Alnus glutinosa (L.) Gaertn.; Alnus incana (L.) Moench, Populus tremula (L.); Betula pendula (Roth); Betula pubescens (Ehrh.);

- j. Primāro izejmateriālu daudzums no primārā meža – 0 %;
- k. Primāro izejmateriālu, kas iegūti no primārā meža (j), procentuālais sadalījums, ņemot vērā turpmāk minētās kategorijas. Sadalīts apakšgrupās pēc SBP apstiprinātām meža apsaimniekošanas shēmām:
 - primārie izejmateriāli no primārā meža, kas sertificēts pēc SBP apstiprinātas meža apsaimniekošanas shēmas 0 %;
 - primārie izejmateriāli no primārā meža, kas nav sertificēts pēc SBP apstiprinātas meža apsaimniekošanas shēmas 0 %;
- l. Sekundāro izejmateriālu apjoms: 32300 b/m3 zāģskaidas (pārpalikumi kokzāģētavās) kā produkcijas ražošanas atlikumi;
- m. Terciāro izejmateriālu apjoms: 0 tonnas.

3 Pamatpiegādes novērtējuma prasība

SBE sistēma ir pabeigta	SBE sistēma nav pabeigta
	x

SBP Biomasas piegādes novērtējumā iekļauti:

- apaļā sortimenta koksnes (malkas) piegādātāji,
- sekundārās koksnes piegādātāji.

“AVOTI SWF” SIA, izvērtējot piegādātājus, veicot definētos SBP riska un FSC CNR risku auditus pirms mežistrādes, izstrādes un pēc izstrādes laikā, saņemto koksni granulu ražošanai definē kā SBP- compliant biomas.

“AVOTI SWF” SIA par pamatu izmanto SBP 2017.gada 28.septembrī apstiprināto riska novērtējumu Latvijai <https://sbp-cert.org/docs/SBP-endorsed-Regional-Risk-Assessment-for-Latvia.pdf>.

4 Piegādes ķēdes novērtējums

4.1 Joma

Attiecas uz:

- primāro izejvielu piegādēm no Latvijas mežu īpašumiem pirms mežizstrādes, mežizstrādes procesā vai pēc mežizstrādes;
- uz sekundāro izejmateriālu pēc apaļkoksnes pārstrādes - koksnes atlikumi (skaida; šķelda).

4.2 Pamatojums

“AVOTI SWF” SIA ar granulu produkcijas pircējiem 2017.gadā noslēgto līgumu nosacījumu pamatā ir SBP atbilstošas produkcijas piegāde. Liela daļa izejmateriālu tiek iepirkti kā FSC sertificēta koksne. Taču, uzņēmuma vadības lēmums ir attīstīt SBE riska mazināšanas pasākumu kopumu, sadarboties ar piegādātājiem, piesaistīt neatkarīgus vides speciālistus, ekspertus, lai izslēgtu koksnes apjomu iepirkumu, kas neatbilst SBP sertificētas produkcijas statusam.

2017.-2018.gadā, izstrādājot un ieviešot efektīvus riska mazināšanas pasākumus, kas tiks izvērtēti sākot ar 2018.gada janvāri, no auditoru kompānijas puses ļauj “AVOTI SWF” SIA iepirkt SBP apstiprinātu un atbilstošu sortimentu, lai saražotu nepieciešamo apjomu SBP-compliant biomas produkciju.

Izstrādāto risku indikatoru klasifikācija ir gradēta no iespējamā riska uz zemāku risku.

Riska mazināšanas pasākumu izstrādes procesā tika ņemts vērā SBP un FSC riska novērtējums Latvijai, kas bija un ir pieejams konsultācijas procesā SBP mājas lapā.

“AVOTI SWF” SIA, piesaistot neatkarīgus biotopu ekspertus, profesionālu mežizstrādes uzņēmumu ekspertus un dabas aizsardzības speciālistus, ir izstrādājusi riska mazināšanas un kontroles mehānismu, lai izvērtētu un apstiprinātu tās biomasas piegādes un piegādātājus, kuru piegādātā produkcija atbilst SBP-compliant biomas statusam.

4.3 Risku analīzes rezultāti

Risku novērtējuma analīzē tika iekļautas Latvijas Republikas normatīvajos aktos reglamentētās prasības, Valsts likumdošanas un normatīvo aktu reglamentējošas darbības primārās un sekundārās koksnes piegādēm no Latvijas mežu īpašumiem.

Ņemot vērā Latvijas specifiku, kā arī ekspertu ieteikumus un rekomendācijas, tika pielietots "Noteikts risks" attiecībā uz biotopu aizsardzību (HCV kategorija 3), darba drošību, putnu dzīvotņu saglabāšanu (HCV kategorija 1) un kultūrvēsturiskajiem objektiem (HCV kategorija 6).

4.4 Piegādātāju pārbaudes programmas rezultāti

SBP risku mazināšanas un piegādātāju auditi un rezultāti, kas ir aprakstīti zemāk un saistīti ar noteiktajiem riskiem, ir pieejami trešajām un ieinteresētajām pusēm kā dokumentāli apliecinājumi par veiktajiem auditiem. Informācija, datu bāze par veiktajiem izvērtējumiem satur īpašumu nosaukumus, kadastrus, nogabalus, pierakstus par bioloģiskās daudzveidības raksturojošiem rādītājiem, neatkarīgu ekspertu atzinumus, rekomendācijas, pieņemtos lēmumus attiecībā uz biomasas piegādātājiem.

Riska izvērtējuma laikā iegūtā informācija, lauka apstākļos iegūtā informācijas pārbaude par visām SBE riska kategorijām apstiprināja, ka attiecībā uz 4 kategorijām - biotopu aizsardzība (HCV kategorija 3), darba drošība, putnu dzīvotņu saglabāšana (HCV kategorija 1) un kultūrvēsturiskie objekti (HCV kategorija 6), ir attiecināms noteikts risks, pārējām kategorijām risks ir zems.

Risku izvērtēšana un risku mazināšanas mehānisms primārās koksnes auditos pirms mežizstrādes, apstiprina, ka definētie riski ir aktuāli mežsaimniecībā.

Sekundārās koksnes apstiprinājums ir iespējams tikai tiem pārstrādātājiem, kuriem ir kāds no "AVOTI SWF" SIA SBE apstiprinātiem piegādātājiem, kuri ir piekrituši sadarbībai, lai izvērtētu un mazinātu riskus pirms mežizstrādes (bioloģiskās un kultūrvēsturiskās vērtības), vai mežizstrādes laikā (darba drošība) koksnes ieguves vietā.

4.5 Noslēgums

Kopš 2018.gada janvāra, ieviešot SBE sistēmu, pārskatot sadarbību ar koksnes piegādātājiem, ir panākta efektīva informācijas aprīte, iegūstot informāciju par mežu īpašumiem pirms izstrādes, izstrādes un pēc izstrādes laikā. Tas ir būtiski, lai iespējamu risku gadījumos efektīvi veiktu korektīvās vai preventīvās darbības, saglabātu bioloģisko daudzveidību, apzinātu un iniciētu darba drošības pasākumu īstenošanu mežizstrādes procesos, kā arī, lai atteiktos no piegādātāja vai piegādātā materiāla, kas var apdraudēt SBE sistēmas efektivitāti risku identificēšanas gadījumos.

"AVOTI SWF" SIA, pārskatot sistēmas efektivitāti pēc 2 mēnešu ieviešanas, kopumā var secināt, ka ir efektīva sadarbība ar piegādātājiem, kuri veic godprātīgus risku mazināšanas pasākumus. Tiek iesniegta

visa nepieciešamā informācija risku apzināšanai, novēršanai un dabas vērtību saglabāšanai, kā to iesaka piesaistītie eksperti.

Riska mazināšanas pasākumi tiek veikti koksnes pārstrādātājiem (sekundārā izejmateriāla piegādātājiem) pie apstipinātajiem SBE piegādātājiem. Sistēmas pamatā ir primārās izejvielas kontrole un SBP atbilstoša materiāla uzskaitē, FSC kredītsistēma vai atsevišķa pārstrādātā SBE NR (*Supply Base Evaluation negligible risk*/Piegādes bāzes novērtējumā niecīgs risks) materiāla uzskaitē.

5 Pamatpiegādes novērtējuma process

Riska mazināšanas pasākumu sistēma, piegādātāju auditi, ģeogrāfisko nogabalu apmeklējuma kritēriji, reģistri, izvērtējuma formas, ekspertu piesaistes process, darba drošības izvērtējuma kārtība ir definēti kopējās SBE sistēmas procedūrās.

SBE sistēmas efektivitātes kopsavilkuma atskaite par 2018.gadu (janvāris līdz marts) un riska novērtējuma rezultāti tika iegūti, veicot auditus pie mežsaimniecības kompānijām, ģeogrāfiskajās, kas apstiprināja veikt nepieciešamās darbības, lai mazinātu riskus. Tika veikta papildus konsultācija ar ekspertiem, citiem mežsaimniecībām, mežsaimniecības uzņēmumiem, kur rezultāti un iegūtā pieredze tika apspriesta uzņēmuma vadības līmenī, rezultāti iesniegti auditoru kompānijai.

Veicot SBP prasību izpildes apstiprinājumu un izvērtējot piegādātāju, mežsaimniecības, pārstrādātāju kompetenci, tika piesaistīti eksperti - gan darba drošībai, gan biotopu un putnu ligzdu apzināšanai, kā arī iespējamo kultūrvēsturisko objektu identifikācijai.

SBE sistēmas izstrādei, piegāžu novērtējumam, riska mazināšanas pasākumus, auditus, komunikāciju ar apstiprinātajiem piegādātājiem un ekspertiem veic "AVOTI SWF" SIA kvalitātes vadītāja, kurai ir 15 gadu pieredze korrūpcijā, ilggadējā pieredze FSC sistēmas uzturēšanā un koksnes izcelsmes novērtējumā mežsaimniecībā, 14 gadu pieredze un zināšanas mežsaimniecībā un koksnes piegāžu, iepirkumu un Likumdošanas aktu sfērā.

Par pamatu SBP SBE riska mazināšanas sistēmas izveidei ir izstrādāta auditu programma un izmantotas FSC CRN mazināšanas pasākumu programmas vadlīnijas, FSC piegādes un FSC Mežu sertifikācijas sistēmas pieredze un zināšanas mežsaimniecībā un koksnes piegāžu likumības sfērā.

6 Konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm

Uzņēmums 2018.gada 6. martā mājas lapā publicēja SBP riska novērtējumu. Elektroniski tika nosūtīta informatīva vēstule ieinteresētajām pusēm par izstrādāto riska novērtējumu saskaņā ar SBP standartu. Ieinteresēto pušu saraksts tika izveidots tā, lai ietvertu maksimālo saņēmēju skaitu, kuri pārstāv sabiedrības ekonomisko, sociālo un vides interešu loku, kā arī vietējās pašvaldības. Kopējais saņēmēju skaits ir aptuveni 86 korespondenti.

SBP riska novērtējums pieejams uzņēmuma interneta vietnē:

http://www.avoti.lv/lv/sbp_lv.pdf

“AVOTI SWF” SIA Kvalitātes vadītāja ir veikusi un veic konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm klātienē, telefoniski, apmeklējot seminārus par Biotopu identifikācijas, mežizstrādes procesiem un dabas bioloģisko vērtību saglabāšanu mežizstrādē, ietekmi uz vidi procesu izvērtējumu, darba drošību mežizstrādē.

Atbildes uz ieinteresēto pušu komentāriem.

Papildināms pēc publiskošanas

6.1 Atbilde uz ieinteresēto pušu komentāriem

Papildināms pēc publiskošanas

7 Sākotnējā risku novērtējuma pārskats

“AVOTI SWF” SIA pārskatītais riska novērtējuma līmenis par katru indikatoru ir izstrādāts saskaņā Reģionālo riska novērtējumu Latvijā, ko NEPCon ir izstrādājis pamatojoties uz SBP standarta Nr.1 versiju 1.0 no 2015.gada marta.

Pēc riska novērtējuma publicēšanas “AVOTI SWF” SIA sākusi riska mazināšanas procesu 3 norādītajām riska kategorijām. Rezultāti ir norādīti punktā 7. un 8.

Riska novērtējuma rezultāti ir apkopoti 1.tabulā.

Pēc riska novērtējuma publiskošanas “AVOTI SWF” SIA uzsāka divu izdalīto noteiktu risku verifikāciju dabā. Rezultāti ir atspoguļoti punktos 7. un 8.

1. tabula. Risku novērtējuma rezultātu pārskats visiem indikatoriem (pirms piegādātāju pārbaudes programmas (SVP))

Indikators	Sākotnējais risku novērtējums		
	Zems	Noteikts	Nenoteikts
1.1.1	X		
1.1.2	X		
1.1.3	X		
1.2.1	X		
1.3.1	X		
1.4.1	X		
1.5.1	X		
1.6.1	X		
2.1.1		X	
2.1.2		X	
2.1.3	X		
2.2.1	X		
2.2.2	X		

Indikators	Sākotnējais risku novērtējums		
	Zems	Noteikts	Nenoteikts
2.4.1	X		
2.4.2	X		
2.4.3	X		
2.5.1	X		
2.5.2	X		
2.6.1	X		
2.7.1	X		
2.7.2	X		
2.7.3	X		
2.7.4	X		
2.7.5	X		
2.8.1		X	
2.9.1	X		

2.2.3	X		
2.2.4	X		
2.2.5	X		
2.2.6	X		
2.2.7	X		
2.2.8	X		
2.2.9	X		
2.3.1	X		
2.3.2	X		
2.3.3	X		

2.9.2	X		
2.10.1	X		

8 Piegādātāju pārbaudes programma

8.1 Piegādātāju pārbaudes programmas apraksts

Riska mazināšanas pasākumi attiecas uz sekojošām izejmateriāla kategorijām:

- primāro izejvielu piegādēm no Latvijas mežu īpašumiem pirms mežistrādes un pēc mežizstrādes, kā arī mežizstrādes laikā. Primāro biomasu nav kvalificējama un neattiecas uz tādām koku sugām, kā ozols, osis, kļava, goba, vīksna, ja to caurmērs uz celma pārsniedz 70cm;
- uz sekundāro izejmateriālu piegādēm.

Piegādātāju pārbaudes programma un atlases kritēriji ir aprakstīti uzņēmuma SBE sistēmas procedūrā.

Vispārīgs pārbaudes programmas apraksts:

- SBE NR piegādātāji iesūta informāciju par izstrādē plānotajiem īpašumiem, papildus dokumentus, kā arī piegādātie apjomi piegādes brīdī tiek pārbaudīti pēc pieejamajām datu bāzēm, lai identificētu riskus.
- Izvērtējot īpašumu atrašanās vietu, reģionālo dabas vērtību kartējumu, aizsargājamo teritoriju klātesamību, informāciju par iespējamiem biotopiem, tiek izstrādāts plāns un atlasītas apmeklējamās vietas.
- Kopā ar piegādātāju vai bez piegādātāja klātesamības tiek apmeklēti īpašumi, kur ir iespējami biotopi, dabas vērtības, kas uzrādīti pieejamajās datu bāzēs.
- Auditi īpašumos var tikt veikti neatkarīgi no tā vai no esošā nogabala tiks piegādāta koksne vai nē.
- Audita laikā tiek pielietotas vispārīgās, ekspertu apstiprinātas biotopu un darba drošības anketas.
- Ja anketēšanas procesā ir identificēts iespējams biotops, putnu ligzda, kultūrvēsturisks objekts, nekavējoties tiek piesaistīts eksperts pilna atzinuma saņemšanai.

Piegādātāju pārbaudes programmas rezultāts ir panākts, ja no SBE NR apstiprinātajiem piegādātājiem tiek saņemta tikai tā koksne, kas nākusi no saimnieciskiem mežiem ar zemu bioloģisko vērtību, no īpašumiem, kuros nav apdraudētas dabas vērtības, kuros ir apzinātas un paliek neskartas putnu ligzdas un saglabāti kultūrvēsturiskie objekti.

Neatkarīga starptautiskā auditoru kompānija veic SIA "AVOTI SWF" apstiprināto piegādātāju atbilstības novērtējumu un verifikāciju. Ja audita laikā ir konstatēts, ka kāds no piegādātājiem ir ignorējis auditā noteikto kategoriju risku, tiek pārskatīta SBE sistēmas efektivitāte un riska novērtējuma programma.

8.2 Koksnes ieguves vietu auditi

Auditi tiek veikti pirms mežistrādes, mežistrādes laikā, vai pēc mežistrādes.

Visa tā koksne, kas tiek vai tiks piegādāta "AVOTI SWF" SIA, vai par ko iesniegta informācija kā par plānotajiem mežu īpašumiem no SBE NR apstiprināto piegādātāju puses, tiek auditēta neatkarīgi no cirsmas atrašanās vietas. Kā prioritāte tiek izvirzīti tie īpašuma nogabali, kuros ir iespējamās biotopu pazīmes, kā arī, tiek izvērtētas visas mežistrādes brigādes visiem piegādātājiem saskaņā ar uzņēmuma audita plānu.

Uz SBE sistēmas efektivitātes pārskatīšanas brīdi 2018.gada janvārī, uzņēmums "AVOTI SWF" SIA, ar vai bez SBE NR apstiprināta piegādātāja klātbūtnes, ir veicis:

- 109 nogabalu izvērtējums Ziemeļlatgales, Latgales, Vidzemes novados,
- 13 mežistrādes kompāniju atbilstību darba drošības prasībām mežistrādes laikā.

8.3 Piegādātāju pārbaudes programmas rezultāti

Darba aizsardzības un darba drošības uzraudzības riska programma

Darba aizsardzības auditi uzsākti 2018.gada janvārī-martā un turpinās līdz neatkarīgam auditam.

Auditi tika plānoti tā, lai gada laikā apsektu un varētu veikt auditus visiem piegādātājiem un to pakalpojumu sniedzējiem.

Kopumā ir veikti 13 darba drošības novērtējuma auditi. SBE NR piegādātāji mežistrādē veic pārsvarā pielietojot mežizstrādes tehniku, mazāk rokas zāģu brigādes.

Pēc veiktajiem auditiem var secināt, ka ar mežistrādes darbiem saistītie darba aizsardzības un darba drošības riski apstiprinātajiem SBE NR piegādātājiem ir zemi, jo izmanto savus darbiniekus, mežistrādes meistaros, darba drošības speciālistus, kas kontrolē pakalpojuma sniedzējus mežistrādē, lai pilnībā nodrošinātu darba drošības prasību izpildi.

Biotopu, putnu dzīvotņu un kultūrvēsturisko objektu identifikācija un uzraudzības riska programma

Biotopu uzraudzības riska programmas auditi tika uzsākti 2018.gada janvārī-martā un turpinās līdz neatkarīgam auditam programmas ietvaros, pirms, pēc mežizstrādes darbu uzsākšanas, kā arī mežizstrādes laikā tajās cirmās, kuru nogabalos pēc Latbio, Dabas pārvaldes datiem identificēta potenciāla dabisko meža biotopu iespējamība.

Auditējamās teritorijas un piegādātāju izvēle tika veikta tā, lai maksimāli aptvertu gan dažādus piegādes reģionus, gan dažādu mežizstrādātāju un piegādātāju uzņēmumus. Audita programmā iekļauti Vidzemes un Latgales reģioni. Pa katru auditu veikti pieraksti un novērojumi.

No veiktajiem auditiem izdarīti sekojoši secinājumi:

- 1) Piegādātājiem ir izpratne par biotopu izvērtēšanas mehānismu, tie apzinās nepieciešamību veikt biotopu novērtēšanas auditu pirms mežizstrādes darbu uzsākšanas. Auditos dabā apsektas potenciālās cirsmas saimnieciskajos mežos vai lauksaimniecības zemēs, kur bija neliela

iespējamība meža biotopa esamībai. Šaubu gadījumos tika pieaicināts meža un pļavu biotopu eksperts, vai tika veikta konsultācija.

- 2) Mežizstrādes procesā izvēlētajos mežu nogabalos netika konstatēti objekti ar kultūrvēsturisku vērtību. Auditos konstatēts, ka piegādātāji apzinās, ka kultūrvēsturisko vērtību aizsardzību regulē Latvijas Republikas likumdošana. No mežizstrādes uzņēmumu aptaujas secināts, ka, ja cismā mežizstrādes darbu gaitā tiek konstatēts kultūrvēsturisks objekts, par to rakstveidā tiek informēti Valsts meža dienests un attiecīgā pašvaldība. Mežizstrādes darbi tiek pārtraukti līdz lēmuma saņemšanai no atbildīgajām iestādēm.
- 3) Audita laikā netika konstatētas lielas (virs 50 cm) putnu ligzdas.
- 4) Piegādātājiem ir izpratne par nepieciešamo rīcību, pamanot lielas (virs 50 cm) putnu ligzdas. Mežizstrādes uzņēmumi izprot nepieciešamību izcirtumos atstāt atmirušo koksni un ekoloģiskos kokus, kā arī ievērot citas dabas aizsardzības prasības meža apsaimniekošanā. Auditos konstatēts, ka tiek ievēroti dažādi administratīvajās teritorijās noteiktie ierobežojumi mežizstrādei.

Audita laikā tika konstatēts, ka mežizstrādes uzņēmumi ir gatavi uzrādīt SIA "AVOTI SWF" auditoram teritorijas, kuras atstāj kā bioloģiski augstvērtīgos mežus (ES nozīmes meža biotopus, dabisko mežu biotopus, kur mežizstrāde netiks veikta, vai par to tiks informēta uzņēmuma SIA "AVOTI SWF" vadība. Koksne no šīm meža vienībām/tpašumiem (saimniecībām) netiks piegādāta.

9 Risku mazināšanas pasākumi

9.1 Risku mazināšanas pasākumi

Riska mazināšanas pasākumi attiecas uz sekojošām biomasas piegādes riska kategorijām:

- Eiropas nozīmes meža biotopu, dabisko meža biotopu pazīmju identificēšana,
- Kultūrvēsturisko pieminekļu, objektu ar kultūrvēsturisku vērtību identificēšana mežizstrādes procesā,
- Putnu ligzdošanas vietu identifikācija,
- Darba aizsardzības un darba drošības risku mazināšana.

Auditi lauksaimniecības zemēs notiekošos apauguma novākšanas, izstrādes darbos tiek veikti pirms vai izstrādes laikā visiem izstrādes objektiem, izvērtējot visus iespējamus riskus, taču biomasas ieguve no ārpus meža zemēm attiecas uz kurināmo biomasu, enerģijas un siltuma ražošanai.

Pēc uzraudzības auditu rezultātiem un piegādātāja izvērtēšanas uzņēmuma vadība pieņem lēmumu par tālāko sadarbību ar piegādātāju, koksnes piegādes nosacījumiem un piegādes apjomiem. Piegādātāji, kuri atsakās informēt SIA "AVOTI SWF" par plānotajiem izstrādes apjomiem un/vai atsakās sadarboties auditu veikšanā, var tikt izslēgti no piegādātāju saraksta.

SIA AVOTI SWF, piesaistot attiecīgos biotopu ekspertus, speciālistus, kā arī mežsaimniecības darba drošības speciālistus, apņemas veikt papildus informatīvos seminārus piegādātājiem, lai pēc iespējas vairāk iepazīstinātu piegādātājus ar SBP prasībām atbilstoša izejmateriāla piegādēm un potenciālajiem riskiem, tādējādi samazinot SBP standartu prasībām neatbilstoša izejmateriāla piegādes riskus.

Riska mazināšanas pasākumu efektivitātes izvērtējums un auditu rezultāti ir pieejami ieinteresētajām pusēm pēc pieprasījuma, tiekoties klātienē un skaidrojot kopējo riska mazināšanas pasākumu mehānismu, ieguvumus, kā arī, veicinot tālāko sadarbību risku identificēšanas mazināšanas procesā.

9.2 Kontrole un rezultāti

Piegādātāju auditos, konstatējot darba drošības pārkāpumus un nevēlēšanos sadarboties ar "AVOTI SWF" SIA biotopu klātbūtnes identificēšanā un SBP neatbilstoša izejmateriāla piegādes risku mazināšanā, 4 piegādātāji netika apstiprināti koksnes piegādēm.

Pēc uzraudzības auditu laikā, izvērtējot iespējamo biotopu un darba drošības riskus, uzņēmuma vadība ir pieņēmusi lēmumu izslēgt no piegādātāju saraksta tos piegādātājus, kuri audita laikā neatbilda uzņēmuma risku mazināšanas programmas pieļaujamo rezultātu kritērijiem.

Piegādes novadi - Vidzeme, Latgale.

Detalizētas ziņas par katru indikatoru ir sniegtas riska novērtējumā.

Riska novērtējums <https://sbp-cert.org/documents/risk-assessments/latvia>

10 Detalizēta informācija par rādījumiem

Detalizētas ziņas par katru indikatoru ir sniegtas riska novērtējumā.

Riska novērtējums pieejams:

<https://sbp-cert.org/docs/SBP-endorsed-Regional-Risk-Assessment-for-Latvia.pdf>

11 Ziņojuma pārskatīšana

11.1 Profesionālā pārskatīšana

Ziņojuma gala versija tika nosūtīta ar kokrūpniecību, mežsaimniecību un meža vides procesiem saistītiem speciālistiem.

Ziņojums izskatīšanai tika nosūtīts:

Jānim Rozītīm – *CEO and Forest Programme* vadītājs, Pasaules dabas fonds (WWF asociētais partneris Latvijā), pieredze ilgtspējīgas mežsaimniecības praksē. Novērtējums:

Pamatpiegādes atskaite ietver pamatpiegādes vispārēju meža apsaimniekošanas raksturojumu, sniedz ieskatu meža nozares pārvaldībā, apraksta īstenotos pasākumus bioloģiskās daudzveidības un sociālo vajadzību mežā nodrošinājumam. Atskaitē sniegtā informācija ir aktuāla un atbilstoša izmantotajiem informācijas avotiem.

Pozitīvi vērtējama uzņēmuma nostāja veidot koksnes izejmateriālu iepirkumu, kuru izcelsme ir meža apsaimniekošana atbilstoši FSC meža apsaimniekošanas standarta prasībām. Ieteikums iespējami ātrākā periodā attīstīt lielāku koksnes izejmateriālu iepirkumu daļu, kuru izcelsme ir šādi apsaimniekoti meži.

Apzinoties bioloģiskās daudzveidības aizsardzības un sociālo vajadzību milzīgo aktualitāti meža apsaimniekošanā Latvijā, uzņēmuma atbildīgiem darbiniekiem nepieciešams attīstīt zināšanas par videi draudzīgu un sociāli atbildīgu meža apsaimniekošanu, kas nepieciešams arī ieviešot tuvākā laikā SBE sistēmu, kā arī attīstot uzraudzības sistēmu un īstenojot auditus izejmateriālu piegādātāju koksnes resursu ieguves vietās.

11.2 Publiskie vai papildu pārskati

SBR ziņojuma publiskā versija latviešu un angļu valodā ir publiski pieejama http://www.avoti.lv/lv/sbp_lv.pdf ieinteresētajām pusēm. Pēc iepazīšanās ar ziņojumu, komentārus un precizējumus var nosūtīt uz e-pastu arnita.apine@avoti.lv

12 Atskaites apstiprināšana

Pamatpiegādes atskaites apstiprināšana, ko veic galvenā pārvaldība			
Atskaiti sagatavoja:	<i>Arnita Apine</i>	<i>Kvalitātes vadītāja</i>	<i>06.03.2018.</i>
	Vārds, uzvārds	Amats	Datums
Zemāk parakstījušās personas apliecina, ka tās ir organizācijas galvenās pārvaldības locekļi, un apstiprina, ka galvenā pārvaldība atzīst šīs novērtējuma atskaites saturu kā precīzu un pareizu pirms atskaites apstiprināšanas un pabeigšanas.			
Atskaiti apstiprināja:	<i>Uldis Misiņš</i>	<i>Valdes priekšsēdētājs</i>	<i>06.03.2018.</i>
	Vārds, uzvārds	Amats	Datums
Atskaiti apstiprināja:	<i>Jānis Misiņš</i>	<i>Pārdošanas vadītājs</i>	<i>06.03.2018.</i>
	Vārds, uzvārds	Amats	Datums

13 Jauninājumi

Piezīme: jauninājumi jānoformē uz papildu lapām – jāpublicē atsevišķi vai jāpievieno oriģinālajai publiskā kopsavilkuma atskaitei.

13.1 Būtiskas pamatpiegādes izmaiņas

Sniedziet jebkādu būtisku pamatpiegādes izmaiņu aprakstu.

13.2 Iepriekšējo risku mazināšanas pasākumu efektivitāte

Attiecībā uz visiem risku mazināšanas pasākumiem, kas tika noteikti novērtējuma laikā, sniedziet detalizētu atskaiti par to, vai pasākumi bija efektīvi vai nē.

13.3 Jauns risku novērtējums un risku mazināšanas pasākumi

Sniedziet jaunu risku novērtējumu par visiem attiecīgajiem indikatoriem.

13.4 Faktiskais izejmateriālu apjoms pēdējos 12 mēnešos

Uzņēmums uzsāka ražot produkciju 2017. gada augustā. Kopējais izejmateriāla iepirkums līdz 2017. gada 31. oktobrim ir: *15000 m3 apaļais sortiments un 33000 b/m3 skaida un šķelda pēc pārstrādes.*

13.5 Plānotais izejmateriālu apjoms nākamajos 12 mēnešos

2018. gada 1. janvāris - 31. decembris (saskaņā ar projekta datiem): 200 000 – 400 000 tonnas.